

Internacionalització i R+D+I a Catalunya: Propostes d'acció a la llum del model finès

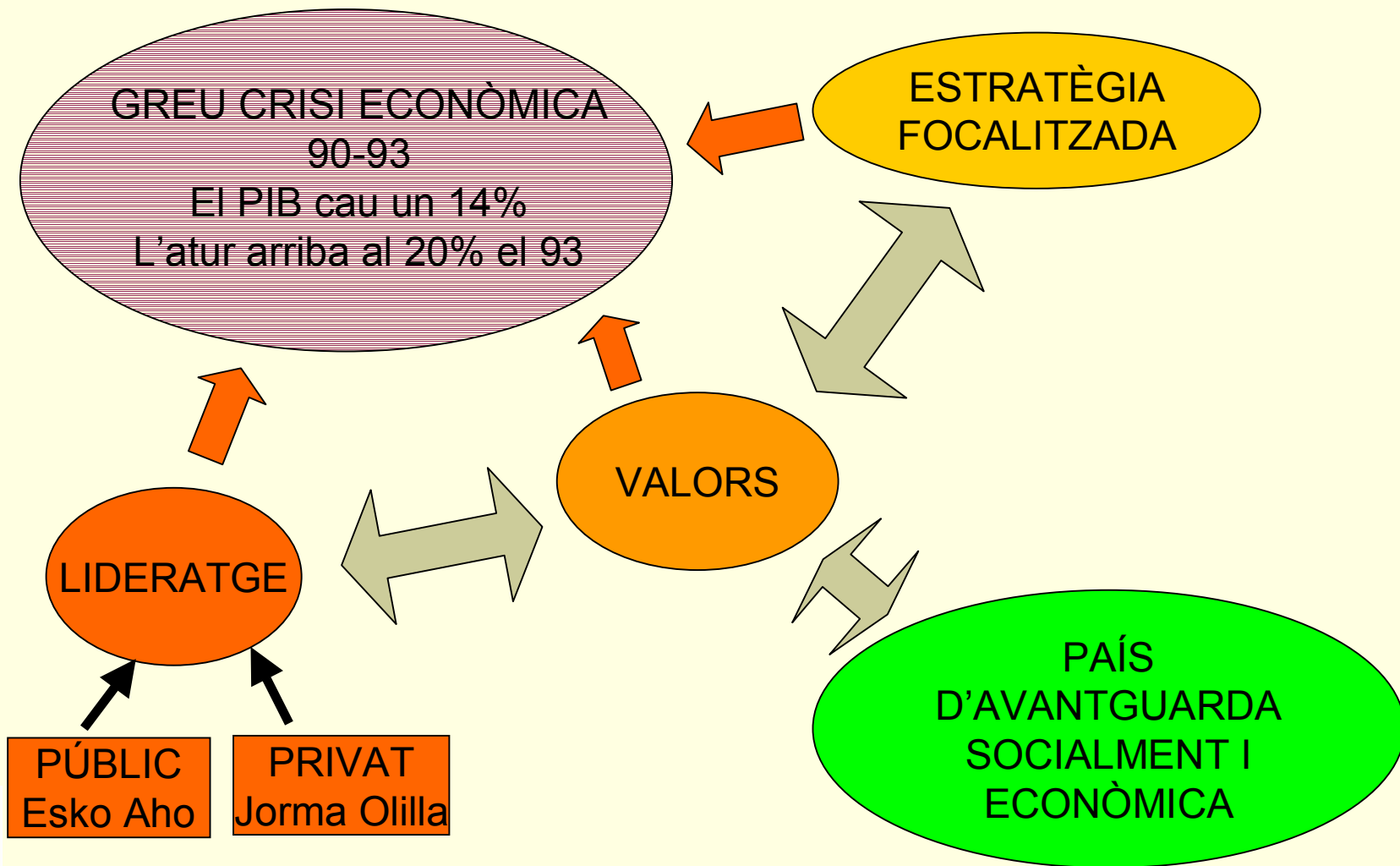
FemCAT
Gener 2007

Finlàndia presenta bons resultats a nivell internacional

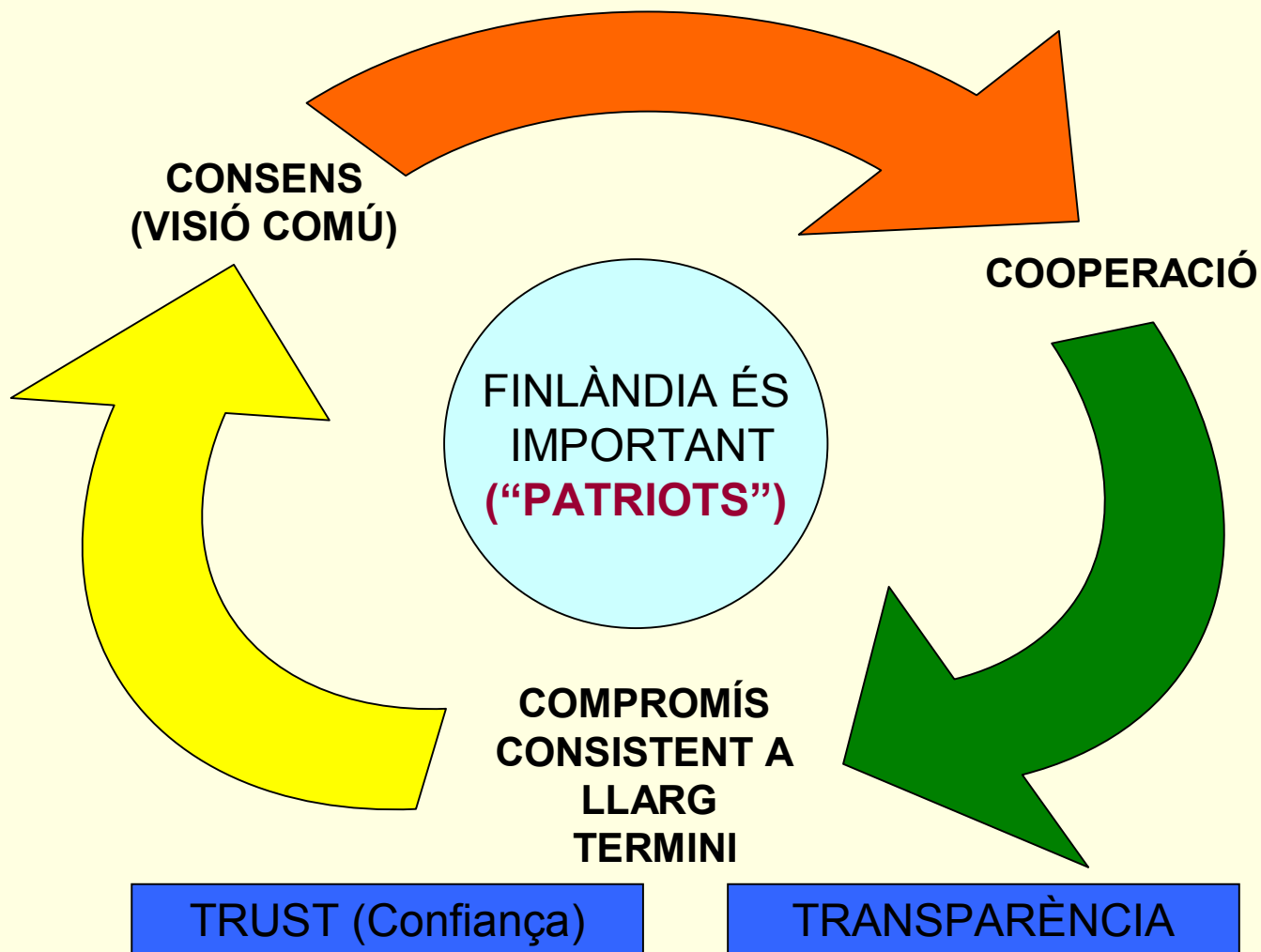
- Economia equilibrada i creadora d'ocupació
- Lideratge en els rànquings internacionals:
 - Segon lloc en el rànquing europeu del World Economic Forum després de Dinamarca amb 5,74 punts (UE-25=4,84 i Espanya=4,49)
 - 10 lloc en el “IMD World Competitiveness yearbook” 2006 amb un índex 80,9 comparat amb el valor 100,0 d'EE.UU. i 61,3 Catalunya.
 - Bona posició en nivell educatiu i de recerca.
 - Avantguarda mundial en innovació.
- Grau elevat de cohesió social i equitat

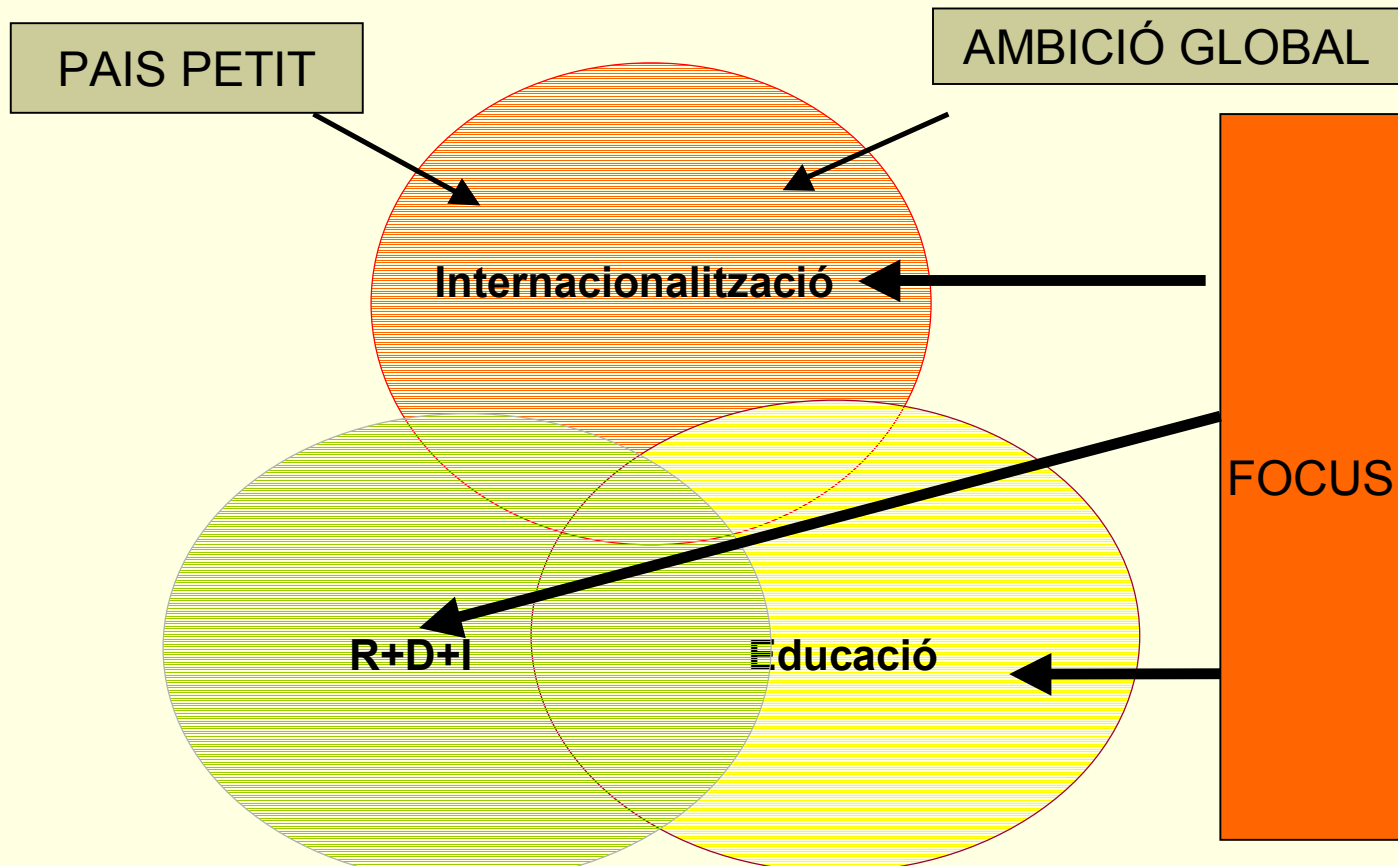
El canvi ha esta espectacular des de primers dels noranta

Els valors com a clau d'èxit de l'economia finesa

L'elecció estratègica l'altra clau de l'èxit de l'economia finlandesa.

L'AUTOCOMPLAENÇA ÉS EL PRINCIPI DEL FI

L'èxit actual no és sinònim de supervivència i èxit en el futur.

Els resultats del canvi.

INTERNACIONALITZACIÓ

Exportacions han arribat al 66,3% del PIB el 2006 (el 40% l'any 90)

R+D+I

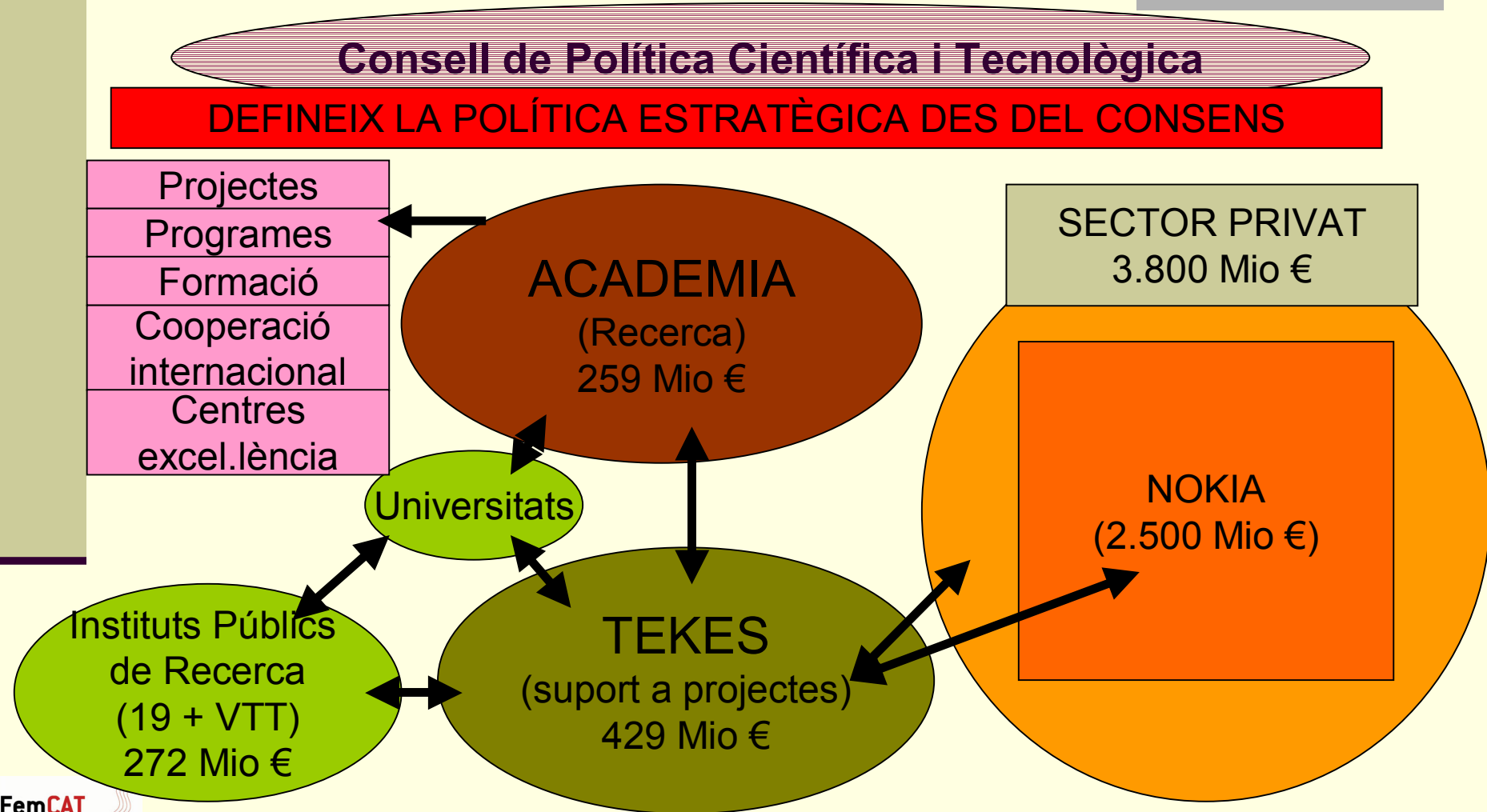
La despesa en R+D ha arribat al 3,5% del PIB (un 1,8% l'any 90)

EDUCACIÓ

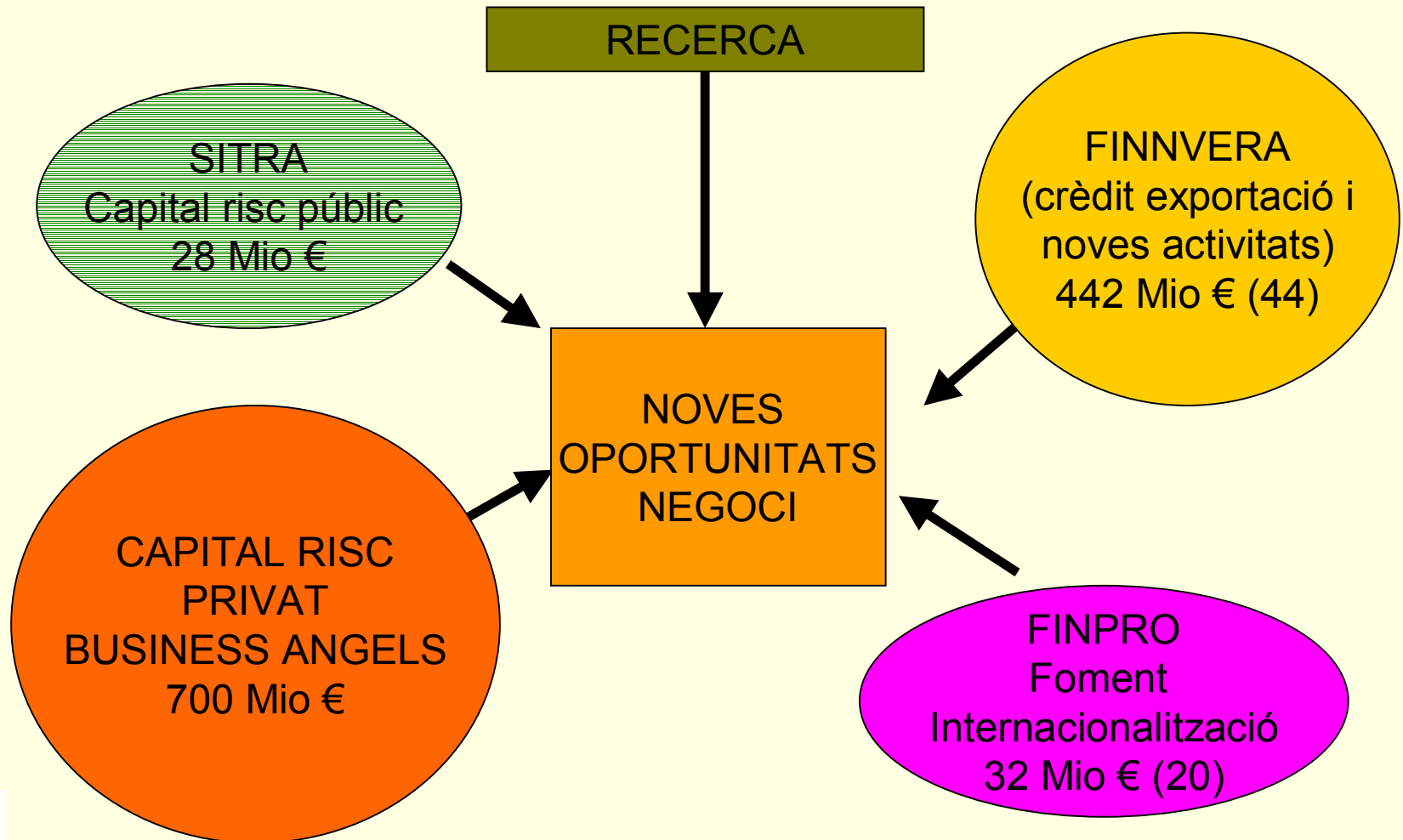

El 25 % de la població major de 15 anys té estudis superiors (un 18% l'any 90)

El sistema de R+D a Finlàndia: protagonistes principals

La recerca es converteix en oportunitat de negoci en el mercat global

R+D+I sistema estructurat, entorn públic favorable i una gran empresa

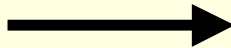
- Entorn favorable a la innovació: cultura pública sobre la innovació com estratègia de supervivència (riquesa)
- L'agent principal en recerca i innovació és el sector privat. **Les empreses innoven.**
- Existeix una empresa líder en R+D+I (Nokia) i un bon nucli d'empreses satèl·lit.
- El sector públic ofereix un entorn molt favorable per a la R+D
 - Aportació important de recursos (30% s/ total)
 - Foment de la cooperació institucional i la creació de xarxes amb el sector privat
 - Els consells de direcció incorporen el sector privat
 - Coordinació en la definició de polítiques
 - Focus en el desenvolupament de tecnologies
 - Focus en el desenvolupament d'aplicacions
 - Suport en el procés de sortida al mercat

Catalunya, què fem en els tres eixos estratègics de Finlàndia?

INTERNACIONALITZACIÓ

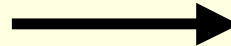
Notable però millorable

Exportacions són el 30% del PIB el 2005 (sense comptar la resta d'Espanya)

R+D+I

Sistema petit i fragmentat

La despesa en R+D és de l'1,3% del PIB (2004) (arribar al 2,1% l'any 08)

EDUCACIÓ

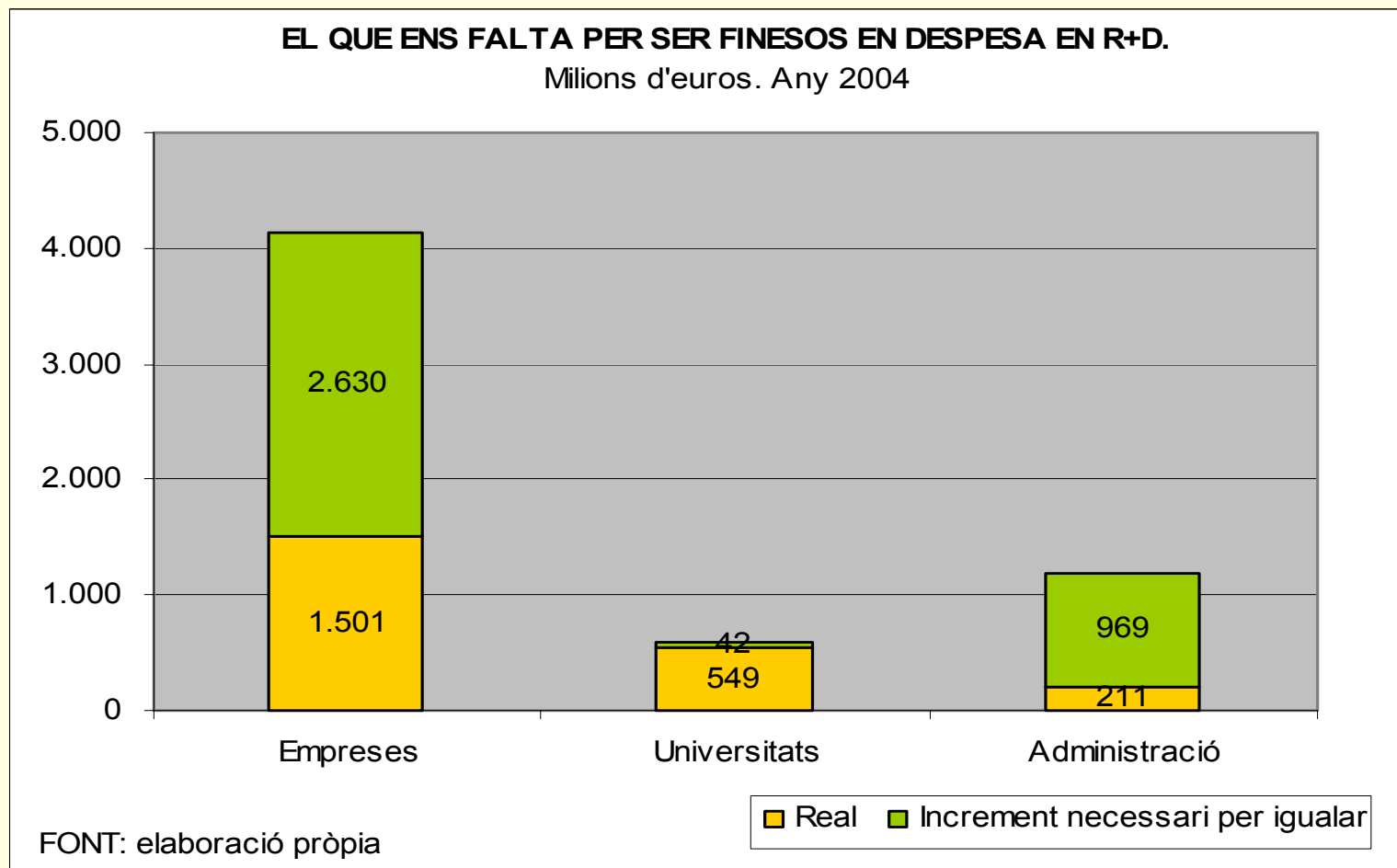
Dissociació públic-privat
L'ombra del fracàs

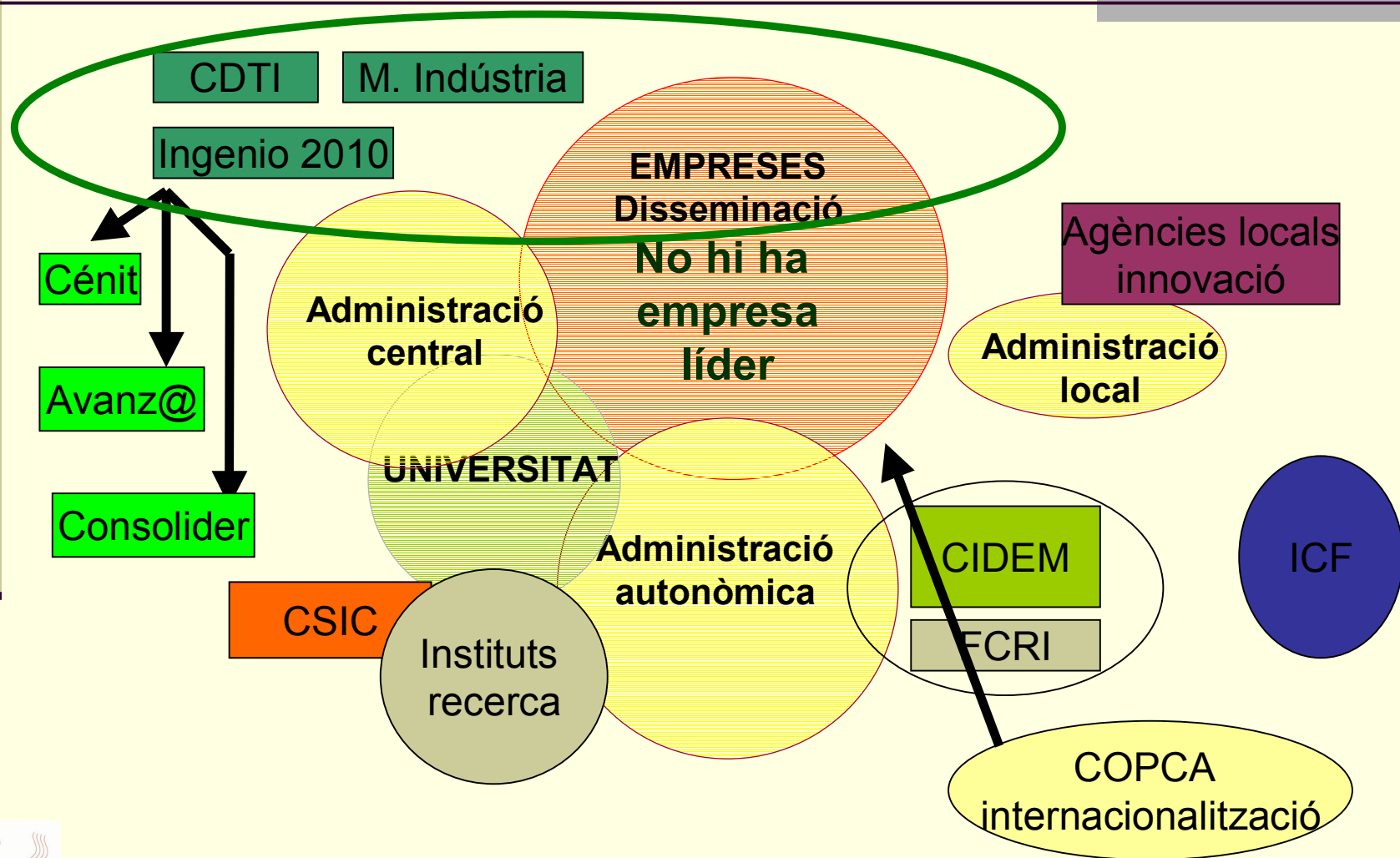
El 12,8 % de la població major de 10 anys té estudis superiors (2001) (un 6,5% l'any 96)

El sistema R+D: ens falten 3.640 milions d'€/any per igualar Finlàndia

El sistema de R+D+I : molt fragmentat

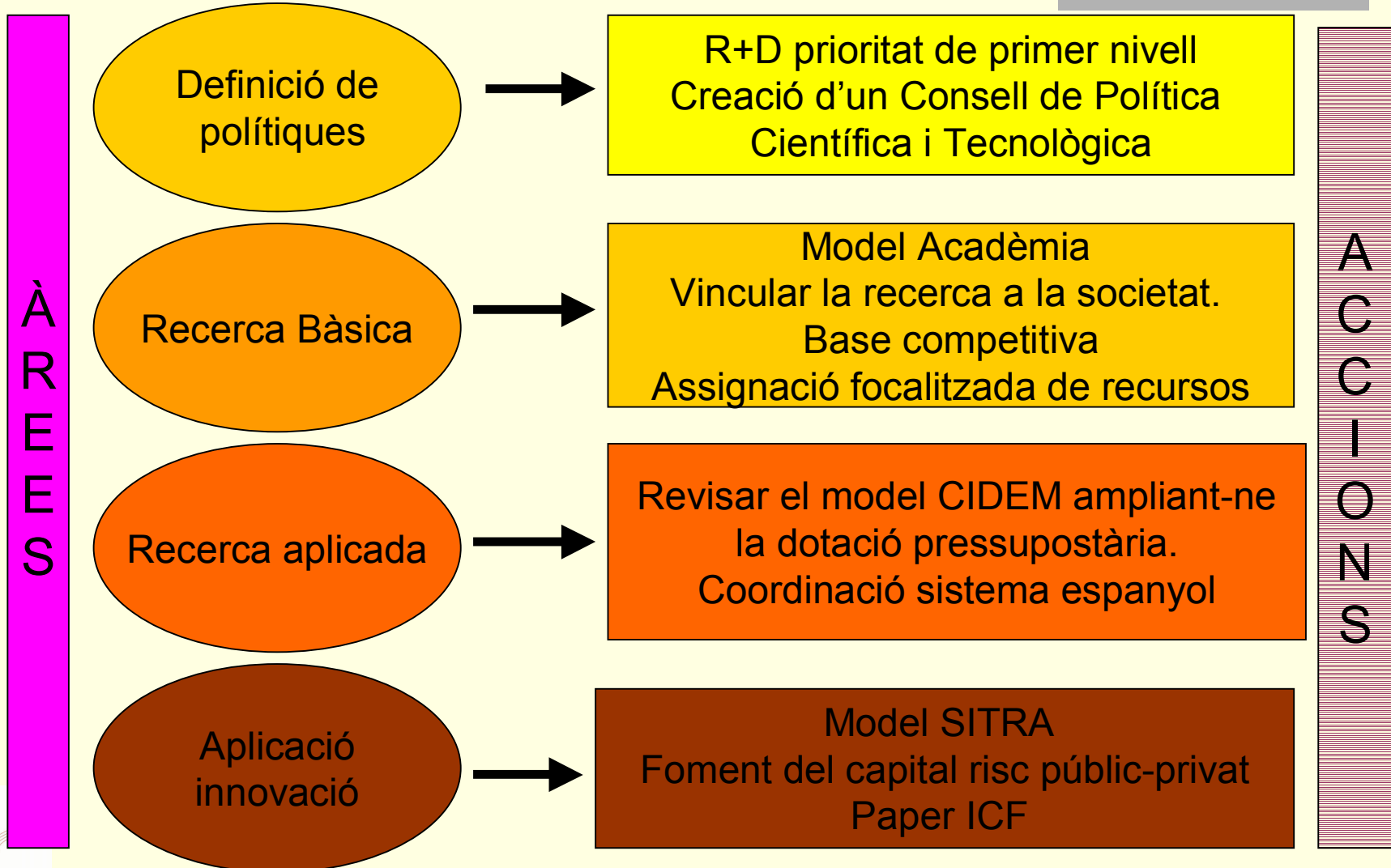

El sistema català de R+D+I

- És un sistema de dimensió reduïda en termes de despesa
 - L'any 2004 va ser del 1,3% del PIB (1,1% a Espanya i de l'1,8% a Madrid)
 - L'objectiu Agenda Lisboa és del 3,0%
- El sistema català es beneficia una part del sistema espanyol. La quota és variable segons institucions.
- La part del sistema espanyol al qual poden accedir les empreses catalanes sembla més important que el propi sistema català en el seu conjunt i no sempre existeix la proximitat desitjable.
 - L'entorn de Madrid és molt rellevant
- És un sistema on predomina l'empresa petita i mitjana sense grans companyies “drivers” com Nokia a Finlàndia o Telefònica o Indra a Madrid.
 - Telefònica acaba de crear un centre R+D a Catalunya
- El Pla d'innovació 2005-2008 vol estructurar el sistema però la realitat sembla més complexa
 - Fragmentació i multiplicitat d'agents
 - Amb poca coordinació entre ells: Universitat, empresa, administració
 - Paper poc rellevant del sector privat en el disseny del sistema

Una proposta de canvi per al model de R+D+I

Les agències d'innovació: CIDEM i TEKES, apropar els models

	CIDEM	TEKES
Naturalesa	Pública	Pública
Comité Executiu	12 membres. Integrament públic. President: Conseller del ram * 3 representants del propi departament * 6 representants altres departaments * El director del CIDEM * El secretari del CIDEM (departament)	10 membres. Eminentment privat President: Confederació Finesa Empresaris (EK) * 3 representants Associacions empresarials * 1 representant Nokia * 2 representants de TEKES * 3 representants sector públic (Ed., Sanit, CDR)
Consell Govern	12 membres. Públic-privat * 2 representants patronal (PIMEC-Foment) * 2 representants sindicals (UGT-CC.OO.) * 1 representat Cambra Comerç	
Gestió	Director anomenat pel Conseller	Director anomenat pel Consell de Direcció
Recursos (2005)	47 milions € Assignació administrativa de subvencions Destinats a empreses i institucions	429 milions € Assignació competitiva de subvencions A empreses (58%) i universitats (42%)
Objectius	El foment de la innovació La transferència i difusió de tecnologia El desenvolupament empresarial El foment i l'atracció d'inversions empresarials	Agència Pública per a la tecnologia i innovació No té funcions de desenvolupament empresarial

Internacionalització: el model FINPRO és aplicable al COPCA

	COPCA	FINPRO
Naturalesa	Consorti públic-privat (100 membres)	Privada. Associació d'empreses (560)
Comitè Executiu	28 membres. Públic-privat President: Director General Comerç * 8 representants de l'administració * 4 representants cambres * 13 representants As. empresarials * 2 representants entitats financeres	8 membres. Eminentment privat President: President empresa siderúrgica * 4 representants empreses notables * Director general de TEKES * Secretari Estat d'Afers Exteriors * 1 Representant M. de Comerç
Gestió	Director anomenat pel Comitè Orientació mixta. Delegacions públiques	Director anomenat pel Consell de Direcció Orientada al client. (societats subsidiàries)
Plantilla	100 persones	343 de les quals 250 a l'estranger
Recursos (2005)	No disponible. Falta transparència	Venda serveis: 21,1 milions € Quotes membres 1,7 milions € Finançament públic: 20,9 milions €
Xarxa	37 centres a 31 països	50 centres a 40 països
Objectius	Foment de la internacionalització	Foment de la internacionalització

Principals ensenyaments del model finès

- El model finlandès destil·la uns valors poc corrents al nostre país.
 - Consens, cooperació, complicitat pública-privada
 - Transparència
- De les tres estratègies de canvi, dues, I+I (internacionalització i innovació) tenen una finalitat clara, la supervivència a llarg termini, l'altra és instrumental (l'educació).
- En innovació:
 - les empreses són els principals innovadors a Finlàndia i tenen un entorn molt favorable.
 - El model ha evolucionat des de la tecnologia a la recerca d'oportunitats de negoci focalitzant tecnologies i aplicacions.
 - Els emprenedors són un element clau del nou procés
 - L'economia funciona en xarxa. Les connexions entre recerca i mercat són fortes.
 - El capital risc finlandès és potent.
- La internacionalització és un afer quasi privat
- L'educació és garantia de qualitat i equitat

Propostes d'acció

- Elevar la R+D+I i la política d'internacionalització a prioritats de primer nivell
 - Impulsar un Consell de Política Científica i Tecnològica
 - Fomentar la cultura de la internacionalització i innovació entre empreses i l'administració mitjançant:
 - Fòrums d'històries empresarials d'èxit
 - Visites a empreses,
 - Sessions "in-formatives" per a parlamentaris
 - Misions internacionals "Benchmarking"
- Adequar la recerca a les necessitats de progrés econòmic i social del país amb un model equiparable a l'Acadèmia
 - Assignació de recursos en base competitiva i no administrativa i en base a prioritats clares
 - Estimulant la cooperació pública i privada.
- Reforma de les agències d'innovació i internacionalització
 - Fomentant les vies de participació del sector privat en el CIDEM i COPCA
 - Millorant la transparència: El CIDEM i especialment el COPCA publiquen un informe anual amb informació poc estructurada
- Foment del capital-risc públic.